

eduScrum

Scrummen in de klas

De les begint. Leerlingen pakken grote witte flaps met gele post-its op de muren van het klaslokaal. De plakkers zijn verdeeld over kolommen zoals 'to do', 'busy', 'done', een 'definition of doing' en zelfs 'definition of fun'. Op het Ashram College in Alphen aan den Rijn onderzoekt Prima Onderwijs scrum in de klas.

Scrummen is gemeengoed geworden in vele bedrijven en organisaties. Ook in het onderwijs maken scholieren er steeds meer gebruik van. Wie daar meer wil over weten komt al snel uit bij Willy Wijnands, de grondlegger van eduScrum.

Vertrouwen

"In 2011 hoorde ik van de scrumtechniek van Mark Reijn, werkzaam bij Schuberg Philis. Ik raakte geïnspireerd en heb scrum toen direct geïntroduceerd in de klas. Het werkte. Waarom? Ik ben het vol vertrouwen aangegaan," vertelt de scheikundeleraar, en pakt er pen en papier bij. Hij schetst een piramide. "Vertrouwen is de basis. Dan heb je een transparante communicatie. Dat creëert vervolgens betrokkenheid en verantwoordelijkheid." Wijnands is inmiddels bij de bovenste trede beland: "Resultaat is het logische gevolg. Dit heb ik overigens niet zelf bedacht hoor, dit model over teams komt van Patrick Lencioni."

Vrijheid

Dan schrijft de onderwijzer het woord 'zelf' voor de bouwstenen. "Zelfvertrouwen, jezelf kunnen zijn en jouw aandeel helder communiceren, zelf verantwoordelijkheid nemen voor het resultaat. En wat het resultaat betreft: dat gaat veel verder dan alleen de theorie en praktijk in het lab: ik neem ook talentontwikkeling, samenwerking en reflectie mee in het cijfer. Wat het vak ook is, het is belangrijk dat ze in hun kracht gaan staan. Ik schep het klimaat waarin ze dat kunnen bereiken." En weer pakt Wijnands pen en papier.

"Ze krijgen vrijheid. Maar vrijheid is je bewustzijn van de grenzen. Geen vrijblijvendheid. De leraar geeft de kaders aan. Ze mogen en kunnen zelfs buiten de kaders gaan. De focus wordt bepaald door de leraar en de leerlingen teams. Samen zijn de leerlingenteams en de leraar in voortdurende beweging.

Praktijk

Het is al snel duidelijk: eduScrum is niet zomaar scrummen in het onderwijs, er is goed over nagedacht. eduScrum is eenvoudig, maar het is niet gemakkelijk. De praktijk moet echter uitwijzen of het concept ook echt werkt. Dat weet de leraar met meer dan veertig jaar ondervinding als geen ander. Op naar de les dus.

Twan, Jesse, Simone en Brian uit Havo 5 beginnen zoals altijd rond de flap waarop hun project overzichtelijk is opgedeeld in taken, doelen en werkwijze. Twan was onlangs nog op het Jeroen Bosch

College in Den Bosch, om leraren daar te vertellen over eduScrum. Op hun Run-Up Chart is af te lezen dat ze iets achter lopen op schema. Twan: "Dat halen we zo weer in. Voor de samenvattingen later dit blok hebben we eigenlijk meer tijd ingeschaald dan nodig is. We gaan dat dan snel weer goedmaken." Grote kans dat hier geen sprake is van jeugdige overmoed maar van inzicht door ervaring. "Het in plannen kost twee tot drie lessen in het begin van elk blok en toch zijn ze weer vier lessen eerder klaar. Ze gaan dus eigenlijk twee keer zo snel," verklaart Wijnands.

Onderzoeken

De leerlingen van 5 Havo gaan na een kort beraad rond de flap zelfstandig aan de slag. Ze weten wat hun te doen staat, ze hebben het immers zelf vormgegeven. Af en toe komt er iemand bij de leraar met een vraag maar ze krijgen niet altijd antwoord. "Ik laat ze het zelf onderzoeken. Ik kan wel zeggen wat ze waar kunnen vinden maar als ze zelf of in hun team op zoek gaan naar de oplossing leren ze daar veel meer van. Ik kan het lokaal met een gerust hart verlaten, ze werken gewoon in alle rust door." Daar is het weer: loslaten en vertrouwen.

Talenten

De leerlingen van Wijnands werken veel in projecten zoals 'wat zit er in chips' of ' koper in mobieltjes' en verbinden op die manier kennis met hun leefwereld. In De Nieuwe Brugklas van het Ashram College staat projectmatig leren centraal en wordt o.a. ook eduScrum ook ingezet. eduScrum verspreidt zich niet alleen op buiten zijn scheikundelokaal in Alphen aan den Rijn: sinds jaar en dag traint Wijnands leraren door het hele land en ver daarbuiten, tot aan Japan en Mexico aan toe.

Noah, uit 5 havo is samen met zijn scheikundeleraar en andere schoolgenoten al naar Zwitserland, Duitsland en Portugal geweest om daar uit te leggen wat eduScrum inhoudt. "Ik vind het geweldig om te presenteren, om anderen enthousiast te maken. Mijn cijfer ging van een 7 naar een 9,5 maar dat is niet het enige: ik ben me bewust geworden van waar ik mee bezig ben en gemotiveerd om me te ontwikkelen. Je ontdekt je talenten. We stellen onze groepjes samen door onze vaardigheden anoniem op te schrijven op een papier. In het begin vond ik dat ik goed kon samenwerken en sociaal was. Nu weet ik dat ik ook goed leiding kan geven. In een groep stimuleer je elkaars ontwikkeling."

Noah gaat geen scheikunde studeren maar kiest voor informatica. Toch zal hij door de lessen van Wijnands al een voorsprong hebben: "Toen ze op de open dag zeiden ze dat ze daar ook scrummen wist ik echt zeker dat ik voor die opleiding moest kiezen."

Erik Ouwerkerk

Prima Onderwijs